

gona pretengué traslladar el de la Serafina (11) a un dels caps del pont del Francolí, passat el qual començava la carretera, la Junta Protectora de les Obres del Port reclamà davant la Secretaria d'Estat, la qual li donà la raó en la seva resposta del 3 d'abril de 1828 i reafirmà la total tranquil·litat del camí carreter en construcció (12). Però si algun dubte quedava, tocant als avantatges que la nova ruta podia comportar a ambdues poblacions, la primera guerra carlina s'encarregà de dissipar-lo en convertir la carretera Amàlia en un autèntic cordó umbilical de Reus, mes això mereix un altre article.

Notes:

- (1) Emili Morera i Llauredó, **Tarragona Cristiana**, Tarragona, 1959, vol. V, pp. 401 i següents.
- (2) Reial decret de concessió de la carretera Amàlia, datat a Tarragona el 22 d'octubre de 1827.
- (3) Cal no confondre'l amb el canal de l'any 1805, propulsat pel reusenc Pere Sunyer.
- (4) Arxíu Municipal de Tarragona (AMT), Llib. d'Actes de 1827, vol II, document 350.
- (5) Emili Morera i Llauredó, op. cit., p. 404.
- (6) *Ibidem*, p. 404.
- (7) La componien Antonio Cano de Orbaneja, governador militar i polític de la plaça de Tarragona, Josep Antoni de Castellarnau, Bartomeu Soler, degà del Capítol Catedral de Tarragona, Plàcid de Montoliu Erill i Bru, regidor degà de Tarragona, Domènec Sala, canonge del Capítol tarragoní, Francesc de Cadenas, regidor perpetu, Rafel Sabater, comerciant, i el director de les obres del Port, Vicente Texeiro.
- (8) Estava senyalat per un pedestal amb plint, repeu i capitell toscans, recobert per un arc fet de llorers i flors.
- (9) Arxíu Històric Provincial de Tarragona (AHPT), manuals notariais de Francesc Salas i Soler, 853, f. 137.
- (10) A. H. P. T., manuals notariais de Francesc Salas i Soler, 853, fs. 135-136.
- (11) L'hostal de la Serafina es trobava venint de Reus, a mig quilòmetre de Tarragona.
- (12) A. M. T. Llib. d'Actes de 1828, vol. I, doc. 142.

Hem cregut interessant d'elaborar un estudi sistemàtic de la premsa a Reus, que completi les notícies donades per Gras i Elies. Les diferents publicacions seran analitzades per grups temàtics. Amb la present nota, iniciem la publicació de les referents a medicina. RCDL.

"FULLES CLINQUES" (Després del 1er núm. :)
 «Fulls Clínics»

No fa al·lusió ni a direcció ni a redacció.

Periodicitat: No en té de fixa.

Impremta: Ferrando, editor. Reus, Raval Santa Anna, 35.

Format: 172 x 245 / Caixa: 107 x 188.

Fulls: Variable + 2 cobertes.

— o O o —

Cronologia

Es comença a publicar pel desembre de 1931 i, sense criteri periòdic fix, surt unes 2 o 3 vegades a l'any. () El darrer núm. data del gener de 1936. El següent núm., que segurament caldria esperar per a l'estiu d'aquell any, no apareix, degut, sens dubte, a l'esclat de la guerra civil que degué dispersar els membres del grup o, almenys, restar-los gran part de llur interès hemerogràfic.

Trets principals de tipografia i impremta

S'empra paper de bona qualitat. A partir del núm. corresponent a maig de 1935 (?) s'utilitza paper "couché".

El nombre dels fulls és variable, segons els números.

Les cobertes, en cartolina monocroma. Usualment eren de color marró, però de vegades es dona el groc pàl·lid i el verd pàl·lid.

Les lletres són grans i clares.

Iconografia

Es nombrosa i molt ben aconseguida. De número en número la qualitat de les fotografies aportades augmenta.

Tipus de fotografies:

- anatomo-patològiques.
- clíniques.
- radiològiques.

De tant en tant, també es publica algun dibuix de tipus quirúrgic.

Idioma

En català normalitzat. De tant en tant s'observen algunes incorreccions (poques). Es refereixen, especialment a paraules tècniques (). L'explicació, segurament, la trobem en el general desempaï en què es trobaren els mots mèdics fins a l'aparició del Diccionari de Medicina d'en Co-rachan, aparegut el juliol de 1936.

També cal remarcar que el nom de la revista ("Fulls clíniques" en el núm. 1)

fou corregit en els números següents pel més ortodox de "Fulls clínics".

Els objectius de la revista

La revista, és fruit de l'entusiasme d'un grup de metges reusencs animats per un intercanvi d'impressions clíniques. No els mou la intenció d'obligar-se a una periodicitat rígida, segons s'apressen a aclarir en llur programa:

"...El primer opuscle sota el nom de **FULLS CLINQUES**", al qual en seguiran d'altres, sense regular periodicitat...".

Tampoc no els motiven les disquisicions teòriques, que consideren reservades a les grans publicacions d'especialització mèdica, sinó el desig de servir un record dels casos més interessants que es presentin en la clínica quotidiana:

"Aquestes planes s'han de considerar senzillament i simplement com un recull dels fets que continuament ofereix la clínica amb tot el seu polimorfisme i amb tota la seva exuberància".

Els articles

Són una exposició clara i ordenada d'històries clíniques. Totes elles exposen casos reals de malalts; l'exposició de la història és ordenada: exposició dels símptomes, evolució de la malaltia, antecedents personals i familiars, resultat de les proves complementàries (radiografia i laboratori), diagnòstic diferencial, diagnòstic final, tractament i evolució.

Els articulistes

Col·laboren assíduament a la confecció de la revista, Ibarz, que escriu sobre temes de Cirurgia; Sabater Vallès, sobre fisiologia i malalties de l'aparell respiratori; Cavallé, sobre temes toco-ginecològics; i Olesti, sobre malalties de l'aparell digestiu.

Altres col·laboradors són Grau Barberà (dermatologia, Roig Padró (pediatria)?, Abelló (neurologia), Solanes, Viladrich, Taverna, Escolà, etc...

Destaquen, per la seva importància, les personalitats de Briansó, Tosquelles i Vilaseca en Psiquiatria, i la d'Antoni Oriol i Anguera en Bioquímica.